N°. 79. 1851.

PROVINCIAAL DAGBLAD VAN NOORDBRABANT
EN
's HERTOGENBOSSCHE STADS-COURANT.

VRIJDAG, 3 October.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Noordbrabant, maakt bij deze bekend, dat, ten gevolge van te doene vernieuwingen en herstellingen aan de brug n°. 2 A. der *Zuid-Willemsvaart*, nabij de Orthenpoort te *'s Hertogenbosch*, de passage over dezelve met rij- of voertuigen, paarden en ander vee, zal gestremd zijn *van en met Maandag den 13 October aanstaande, tot en met Zaturdag den 15 November daaraanvolgende*; zullende die passage, gedurende dat tijdvak, kunnen plaats hebben door de Hinthamerpoort, over de Cingelkade naar den grooten weg van *'s Hertogenbosch* naar de Rivier *de Maas*.

's Hertogenbosch, den 26 September 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
A. J. BORRET.

BEKENDMAKING.

Bestuurderen der Koninklijke School voor *Nuttige en Beeldende Kunsten* binnen deze Stad, brengen ter kennisse van de belanghebbenden, dat zij, die den ouderdom van 12 jaren bereikt hebben en verlangen mogten gebruik te maken van het onderwijs in de Teeken-, Bouw- en Boetseerkunde, gedurende den aanstaanden winter, zich daartoe kunnen aanmelden bij Bestuurderen voornoemd, *op Donderdag den 9 October aanstaande*, des namiddags ten *half vier* ure, in een der lokalen ten Stadhuize.

's Hertogenbosch, den 2 October 1851.

Namens Bestuurderen der Koninklijke School voornoemd,
De Bestuurder Secretaris,
J. B. VERHEYEN.

NEDERLANDEN.

'sHERTOGENBOSCH, 2 *October*.

Verleden maandag is de vierde jaarmarkt binnen deze stad gehouden. Alhoewel er minder paarden waren aangevoerd, was het getal der hoornbeesten echter zeer groot en werd hierin veel handel gedreven. Linnen, dat vooral op de St. Jans-markt wordt aangebragt, zag men in groote hoeveelheid ook bij deze jaarmarkt ten verkoop aanbieden, terwijl de koopprijzen niet zeer hoog genoemd werden.

Als eene bijzondere zeldzaamheid merkten wij een stukje linnen van circa 40 Ned. ellen op, welks fijnheid te weeg bragt, dat men de dikte van het geheele stuk met de hand konde omvatten. Het fabriceren van fijn linnen, gaat in deze streken zeer vooruit.

De premiën zijn, als naar gewoonte, aan de daarop regthebbenden plegtig in het openbaar uitgereikt, en zonder eenige de minste ongeregeldheid, is dezen marktdag geëindigd.

In ons verslag van de plaats gehad hebbende promotie en plegtige uitdeeling van prijzen van het stedelijk Gymnasium alhier, voorkomende in ons laatste nommer, komt abusivelijk de naam van den viermaal bekroonden jongeling *Willem Klercq*, op twee verschillende wijzen gespeld voor, waardoor het verkeerdelijk schijnen zou als of hier twee verschillende leerlingen bedoeld waren.

Wij zijn thans verzocht dit erreur te signaleeren.

Ter benoeming van elf leden voor den gemeenteraad te St. Oedenrode, zijn bij de eerste stemming', van de 131 stembriefjes, gekozen de navolgende heeren:

1. *Cornelus de Koning* . . . . 107 stemm.
2. *Johan van Roy*, burgemeester. 98 „
3. *Antonie van Houtum*. . . . 77 „
4. *Willem van Hombergh*. . . 76 „
5. * *Arnoldus v. d. Vleuten*. . . 76 „
6. * *Peter van de Laar*. . . . 71 „
7. *Ruth Aarts*. . . . . . . 69 „
8. * *Joh*s. *Hendk. Kluijtmans*. . . 66 „

tweede stemming.

9. *Gerard Jan L. v. d. Heyden*. 111 „
10. * *Lambert van den Oever* . . 91 „
11. * *Cornelis van Dijk* . . . . 77 „

De namen voorafgaande met eene * zijn oude raadsleden.

— De Israëlitische feestdagen, zullen dit jaar gevierd worden, den 6, 12 en 19 october.

— Bij koninklijk besluit van den 4 junij ll., n°. 33, is, onder de daarbij gemaakte bepalingen, aan de collegien van zetters in de provincie voor de gemeenten, alwaar meer dan vijftien artikelen op de primitieve kohieren voorkomen, toegekend eene som van *f* 8640 wegens belooning voor de aan hen opgedragene werkzaamheden, betreffende het patentregt over het dienstjaar 1850—1851.

— Z. Exc. de minister van financien heeft, op gevraagde inlichtingen, beslist, dat de stukken door de benoemde gemeenteraden nevens hunne geloofsbrieven over te leggen, bedoeld bij art. 17 der gemeentewet, moeten gezegeld zijn, en met uitzondering van het geboorte-extract, tevens geregistreerd.

— Dezer dagen zijn van regeringswege verzonden, om aan de belanghebbende kamers van koophandel en fabrijken te worden medegedeeld, exemplaren van de door de Britsche regering uitgegeven verzameling van statistieke tabellen wegens handel en scheepvaart, financien, nijverheid, bevolking enz. der verschillende landen van het Noordelijk Europa.

— Men berigt uit het eiland Overflakkee, dat aldaar valsch groot geld, met name guldens en rijksdaalders, in omloop is, te onderkennen aan de loodachtige kleur, den doffen klank en het onduidelijke randschrift. Reeds zijn negen dergelijke exemplaren der justitie in handen gesteld.

— De berigten uit Luxemburg, van den 24 september, deelen bijzonderheden mede nopens de aankomst van Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden in dat groothertogdom. Sedert Z. K. H. het Luxemburgsche grondgebied had bereikt, wordt in die berigten gezegd, vond hoogstdezelve overal op zijnen togt die bewijzen van genegenheid, waarmede de volken de vorsten, die zij lief hebben, omringen. Te Diekirch was de geheele stad geïllumineerd, terwijl het geschut en de klokken zich deden hooren, te midden van het gejuich der menigte. Te 3 ure is ll. dingsdag, Z. K. H. te Walferdange aangekomen. Eene eerewacht van 100 man en de militaire muzijk, wachtten Z. K. H. af.

'sGRAVENHAGE, 29 *September*.

In de zitting van de tweede kamer der statengeneraal van heden, zijn ingekomen verschillende koninklijke boodschappen, ten geleide van even zoo vele wets-ontwerpen, waarvan de nadere toezending geschiedt als in de vorige zitting onafgedaan zijnde gebleven; zij zijn de volgende: 1°., tot regeling der gevolgen van door den militairen strafregter uitgesprokene veroordeelingen, bij herhaling van misdaden of wanbedrijven; 2°., tot vaststelling der begrooting van uitgaven, wegens den arbeid van gevangenen over 1852 en tot aanwijzing der middelen, tot dekking dier uitgaven; 3°., omtrent het bouwen, planten, enz., binnen zekeren afstand van vestingen.

Nopens de beide eerstgemelde ontwerpen, waaromtrent de overwegingen in de vorige zitting in de afdeelingen nog niet waren aangevangen, wordt besloten tot het doen drukken en ronddeelen en tot de verzending naar de afdeelingen van het loopende tweemaandelijksche tijdvak.

Aangezien het laatstgemelde ontwerp echter reeds in de vorige zitting in de afdeelingen is behandeld, wordt besloten, omtrent de verzending daarvan nog geene beslissing te nemen, alvorens de kamer eene bepaling zal hebben gemaakt, naar aanleiding van het verhandelde bij de commissie, ingevolge het in de vorige zitting aangenomen voorstel van den heer *Dullert*, te benoemen.

Voorts is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van twee ontwerpen van naturalisatiewetten. Drukken en ronddeelen en verzending naar de afdeelingen.

Zijn ingekomen verzoekschriften van de volgende personen, die in aanmerking wenschen te komen bij de vervulling der vacature bij de algemeene rekenkamer: 1°., mr. *E. J. Lewe van Middelstum*, te Middelstum (Groningen); 2°. *F. E. A.* baron *van Ittersum*, controleur der 1e klasse bij 's rijks belastingen te 's Gravenhage; 3°., *A. van Tonderen*, provinciale bewaarder van het kadaster te Deventer; 4°., *A. Hoffman van Hove*, ontvanger der belastingen te Rotterdam, en 5°., jhr. mr. *J. G. Hovy*, te Zwolle. Deze namen zullen op de lijst worden gebragt, terwijl de rekesten ter griffie zullen worden nedergelegd.

Eenige ingekomen adressen worden aan de commissie voor de verzoekschriften verzonden.

De voorzitter geeft kennis, dat door de afdeelingen: tot leden der commissie, ingevolge het voorstel van den heer *Dullert*, de heeren *Blussé, Metman, Dullert, van Akerlaken* en *Dirks*; tot rapporteurs, omtrent de volgende wets-ontwerpen, als: 1°., tot verhooging van het IXe hoofdstuk B der begrooting van 1851, de heeren *van Goltstein, Wintgens, de Poorter, Schiffer* en *Westerhoff*; 2°., voor acht naturalisatie-wetten, de heeren *van der Veen, van Wylick, de Poorter, Hugenholtz* en *Stolte*.

Aan de orde is de beraadslaging over de beide ontwerpen, tot wijziging der wetten, tot regeling der pensioenen bij de zee- en landmagt. Noch over de ontwerpen in het algemeen, noch over de afzonderlijke artikelen wordt het woord ver-

langd. De ontwerpen worden ten slotte *aangenomen* met algemeene (49) stemmen.

Alsnu is aan de orde de loting, ter bepaling van den tijd van aftreding van leden der kamer naar den rooster. Tot stemopnemers worden door den voorzitter benoemd, de heeren *Reinders*, *Dommer van Poldersveldt*, *Provó Kluit* en *Slicher van Domburg*.

De uitslag dier loting is dat de eerst aftredende leden zijn, en alzoo in 1852, de heeren: *Westerhoff*, *van der Veen*, *Ypey*, *Huguenin*, *Groen van Prinsterer*, *van Hoëvell*, *van Zuylen van Nyevelt*, *Mackay*, *Dommer van Poldersveldt*, *Engelen*, *van Goltstein*, *van Hasselt*, *Smit*, *Godefroi*, *Stolte*, *van Hall*, *Gevers van Endegeest*, *van der Linden*, *Poortman*, *Hoffman*, *Boreel van Hogelanden*, *Blussé*, *Slicher van Domburg*, *Storm*, *Gouverneur*, *Bots*, *Borret*, *de Lom de Berg* en *de Poorter*, en dat als later aftredende leden in 1854 zijn aangewezen de heeren: *Zylker*, *van Heiden Reinestein*, *Dirks*, *Jongstra*, *Sloet tot Oldhuis*, *de Man*, *Dullert*, *van Lynden*, *van Nispen van Sevenaar*, *van Walchren*, *van Doorn*, *van Akerlaken*, *de Moraaz*, *Provó Kluit*, *Heemskerk*, *Taets van Amerongen*, *Metman*, *Wintgens*, *Baud*, *Schooneveld*, *Lotsy*, *van Eck*, *Meeussen*, *Jespers*, *van der Heyden*, *de Limpens*, *van Wylick* en *Luyben*.

Deze lijst van aftreding zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De heer *Huguenin* doet alsnu eene motie van orde, strekkende om te bepalen, dat, met behoud der overige bepalingen van het tegenwoordig reglement van orde der kamer, die betrekkelijk de zelfstandige rapporteurs worden ingetrokken en vervangen door de bepalingen, betrekkelijk de rapporteurs van het vorige reglement van orde, voorkomende in artt. 26—30. De voorsteller geeft, tot ondersteuning dezer motie, hoofdzakelijk te kennen, dat, zonder in het algemeen een oordeel uittespreken, over de werking van het tegenwoordig reglement van orde, hetwelk nog slechts tot proef is aangenomen, echter aan het stelsel van zelfstandige rapporteurs twee hoofdbezwaren verbonden zijn, welke hij, bij de ophanden zijnde behandeling der begrooting, uit den weg wenschte geruimd te zien. Die bezwaren zijn: 1°., dat de regering niet meer met juistheid den wil der meerderheid van de afdeelingen kent, maar meer bepaaldelijk die der commissie van rapporteurs; 2°., dat dit stelsel eene spoedige behandeling van zaken in den weg staat.

Hierover ontstaat eene langdurige discussie, waaraan deel nemen de heeren *Gevers van Endegeest*, *Groen van Prinsterer*, *de Man*, *van Goltstein*, *Bachiene*, *van Dam van Isselt*, *van Eck*, *Poortman*, *van Zuylen* en *Wintgens*. De heer *Gevers* inzonderheid heeft het voorstel bestreden en doen uitkomen, dat de zelfstandige rapporteurs toch eerst benoemd worden nadat een ontwerp in de afdeelingen is behandeld, en het dus in den aard der zaak ligt, dat zij zullen benoemd worden in den geest der meerderheid van die afdeelingen. In de tweede plaats ziet hij het bezwaar van omslagtige behandeling niet in, en zou men, zijn erachtens, ten aanzien der begrooting, voor ieder hoofdstuk, hetwelk toch inderdaad een afzonderlijk ontwerp daarstelt, rapporteurs kunnen benoemen. In allen gevallen is het stelsel eerst bij besluit van den 7 mei ll. aangenomen, bij wijze van proefneming. Slechts ééne wet is onder de werking van dat stelsel afgehandeld; zoodat men in waarheid nog geen oordeel kan uitspreken over de proef, en het zou derhalve niet overeen te brengen zijn met de waardigheid der kamer, om nu reeds af te keuren wat zoo kortelings is aangenomen, zonder met juistheid omtrent de goede of nadeelige werking daarvan te zijn overtuigd. Ook de heer *Groen van Prinsterer* sluit zich grootendeels aan laatstgemeld denkbeeld aan, doch meent de instelling van secretarissen, die hij eene ongelukkige instelling noemt, te moeten afkeuren, zoodat hij voorstelt de bepaling omtrent de secretarissen uit het reglement te doen wegnemen en vast te stellen, dat de rapporteur worde benoemd na afloop der algemeene beschouwingen.

De heer *van Goltstein* stelt voor, het vorige reglement van orde weder in werking te brengen, tot dat het ontworpen reglement van orde aan de beraadslagingen zal zijn onderworpen en aangenomen.

De heer *Huguenin* verklaart, na de toelichting van het voorstel van den heer *van Goltstein*, zijne motie intetrekken.

De heer *Bachiene* stelt voor, ten einde niet als bij verrassing een besluit te nemen over een zoo aangelegen punt, ook bij de omstandigheden, dat ongeveer 20 leden afwezig zijn, dat een nadere dag worde bepaald, waarop de motie van den heer *van Goltstein* zal worden behandeld.

Na nog eenige woordewisseling, ten slotte waarvan de heer *Bachiene* zijn voorstel intrekt, wordt de motie van orde van den heer *van Goltstein* in hoofdelijke omvrage gebragt, en verworpen met 35 tegen 14 stemmen. Het voorstel van den heer *Groen van Prinsterer* is mede verworpen met 25 tegen 23 stemmen.

De zitting is daarna gescheiden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 *September*.

Er loopt heden in Parijs een berigt, dat er den 22 februarij of 28 mei een opstand zal uitbreken. Wat er van zulk eene zaak te verwachten is 5 of 8 maanden voorspeldt lijdt geen betoog; immers zijn reeds zoovele opstanden voorspeldt, welke in de uitkomst niets hebben opgeleverd, dat het wel te vooronderstellen is, dat ook hiervan weder niets zal komen. Echter, dat er in het begin van het volgende jaar wel eenige oproerige beweging te wachten is, zal men niet ontkennen, doch dat zij, die dezelve aanzetten, de datums van de uitvoering van hun voornemen te voren zullen bekend maken, is hoogst onwaarschijnlijk.

— De dagbladen blijven nog immer door hunne kolommen aan de aanstaande kandidatuur voor het presidentschap wijden. De meeste partijen zijn nog wankelend. Zoo verzekert men, dat de partij der orde zich noch aan de orleanisten noch aan de bonapartisten wil sluiten, en zich tot kandidaat wil kiezen den generaal *Changarnier*. Wat de legitimisten en orleanisten betreft, de eersten zullen zich, naar men meent, niet met de laatsten willen vereenigen, die natuurlijk tot hunnen kandidaat stellen den prins *de Joinville*, zoodat *Louis Bonaparte* dan, naar veler meening, zijne sterkste vijanden, de legitimisten, op zijne zijde zal krijgen.

Tot een en ander zal zeker veel bijdragen welk lot het voorstel *Creton*, (intrekking van de banningswet) en dat tot opheffing van de wet van 31 mei beschoren is.

— Er is eene electrieke telegraaf daargesteld tusschen het gebouw van het ministerie van binnenlandsche zaken alhier en het paleis van St. Cloud, bestemd tot middel van gemeenschap tusschen den president der republiek en zijne ministers, tijdens de eerstgenoemde zich te St. Cloud zal ophouden.

— Uit Corsica schrijft men, dat den 13 september en volgende dagen aldaar een hevig gevecht heeft plaats gehad tusschen de mobile gendarmerie en drie bandieten. In de gebergten van Niolo en Castiola begon de strijd. De bandieten, waaronder de beruchte *Massoni*, verloren te Balague een hunner. De wachtmeester had 16 gendarmen bijeen en trok met dezen tegen de roovers op. Deze waren slapende, en vertrouwden op de herders, die hen zouden wekken. Toen zij gewekt werden, waren de gendarmen reeds te digt genaderd, zoodat ze te naauwernood zich te weer konden stellen. *Massoni* werd gewond, en het gelukte zijne beide makkers, na een hardnekkigen strijd, tot in het dorp Corgia te vlugten. In dit gevecht werd de brigadier der gendarmerie *Orsatoni* zwaar gewond, zoodat hij spoedig bezweek, terwijl 2 gendarmen even zoo gevaarlijke wonden bekwamen.

Massoni leefde nog 3 uren, waarin hij verhaalde, dat hij achtereenvolgende soldaat in Afrika, gendarm op Corsica en bandiet was geweest.

Het detachement had middelerwijl versterking bekomen en vervolgde daarop de twee andere bandieten. Een dezer had zich in eene grot verborgen. Men sommeerde hem, zich over te geven, doch hij beantwoordde dit immer door met een schot. Er waren thans 160 man voor de grot bijeen, waaronder verscheidene officieren. Men kon echter den bandiet niet naderen, waarop men er op bedacht werd, de grot te laten springen. Men deed zulks, doch dit werkte enkel uit, dat de ingang nog meer versperd werd. *Mathieu Arrighi*, dus heette de roover, beantwoordde deze daad met een voortdurend vuur. Op het geroep der gendarmen, dat hij toch de wapens moest nederleggen, antwoordde hij: „*Kom ze halen!*" Men melde hem later de aankomst van de leden van de regtbank, waarop hij zeide, dat hij zeer geflateerd was met die visite, maar dat hij ze met niets anders kon onthalen dan met geweerschoten.

Gedurende 5 dagen werd de grot met belegerings-toestel van allerlei aard omringd, en waagden enkele soldaten het gedurig om de grot te naderen, doch de meesten betaalden het met zware verwonding of met verlies van hun leven. Het lijk van een hunner zelfs kon niet door de anderen worden weggehaald.

Den 16 begonnen vermoeijenis, honger en dorst den bandiet zoodanig te drijven, om een einde aan de zaak te maken, dat hij besloot eene laatste poging tot ontvlugting te wagen. Des morgens 2 ure verliet hij het hol, doch werd terstond aangevallen, hij doodde nog een brigadier, wondde een gendarm, en stierf met de wapenen in de hand, daar hij vast besloten was, zich niet over te geven.

Het vatten van roovers is alzoo in die streken geen gemakkelijke taak, en kost immerdoor veel menschen levens, zoodat het niet te verwonderen is, dat de gendarmen niet erg haken naar een gevecht met de bandieten.

28 *September*. Alweder geruchten en niets anders wat de hoofdstad oplevert. Onder dezen bekleedt eene eerste plaats dat generaal *Magnan* de ongeduldige Elyséenaars zou hebben doen weten dat er geene hoop bestaat dat het leger de partij van *Louis Napoleon* kiest. Geen veldheer wil zich aan het hoofd van eenige onderneming ten nadeele van de wetgevende vergadering plaatsen, zoodat er niets voor het Elysée overblijft dan geduldig te worden, en af te wachten wat de algemeene stemming zal uitrigten ten zijnen voordeele.

— Men verzekert, dat de generaal *Narvaez* een brief van een der Spaansche ministers ontvangen heeft, waarin hij wordt verzocht, met beroep op zijne vaderlandsliefde, dat hij zich nog niet naar Madrid begeve, omdat de oppositie die gelegenheid wil te baat nemen, om het tegenwoordige kabinet omver te werpen. Intusschen meent men, dat de generaal, die gisteren reeds op reis ging, zeker bij de opening der cortes zal tegenwoordig zijn.

GROOT-BRITTANNIEN.

LONDEN, 27 *September*.

Men heeft berigten van de Noordpool-expeditie; dezelve zijn niet geruststellende Sir *John Ross* meldt, dat de Amerikaansche schepen, die deel van de expeditie uitmaakten, zij teruggekeerd, als overtuigd, dat de moeite ter nasporing te vergeefs is.

— Lord *Palmerston* heeft eene rede gehouden voor de kiezers van Tiverton, door welke hij als volksvertegenwoordiger gekozen is. Hij bragt daarin grooten lof aan de rijks instellingen, en sprak met ophef over de bewonderenswaardige rust, welke in Engeland heerscht, terwijl er in de politiek de grootste vrijheid bestond.

— In de *Free-Trade-Hall* te Manchester heeft eene groote meeting voor eene parlementaire hervorming plaats gehad, onder voorzitterschap van den heer *George Wilson*, oud president van de partij welke zich tegen de graanwet verklaarde.

Bij deze bijeenkomst was eene deputatie tegenwoordig van de nationale vereeniging tot parlementaire en financiële hervorming te Londen, bestaande uit de heeren: *Josnah Walmer*, *W. S. Fox*, *Thompson* en *Williams*, leden van het parlement. Het programma van deze zitting was uitbreiding van het stemregt tot elk die eenig huis of land heeft, of een gedeelte er van bezit, verkiezing met geslotene briefjes; zitting in het parlement voor 3 jaren, opheffing van den census gegrond op de bezittingen.

— Uit New-York schrijft men van den 13 september, dat er te Christiana, graafschap Baltimore, een opstand heeft plaats gehad, ten gevolge van eenen aanslag om gevlugte slaven te verkrijgen. De negers, ten getale van 100, hebben vuur gegeven op de blanken en hebben er 2 gedood en 7 gewond. De twee eersten waren de laatste eigenaren van de gevlugten.

Een vaartuig van den staat is afgezonden om jagt te maken op de *Pompero*, welk vaartuig *Lopez* en de zijnen naar Cuba heeft overgebragt.

— De in Havanna doodgeschoten overste *Crittenden*, neef van den president der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, heeft kort voor zijnen dood den volgenden brief aan een zijner vrienden geschreven: Aan boord van het oorlogsschip *Esperanza*, 16 augustus 1851.

Lieve *Lucian*! Binnen een half uur zal ik, benevens 50 anderen, dood geschoten worden. Wij werden gisteren gevangen genomen. Wij bevonden ons in kleine booten. Generaal *Lopez* had mij het kleinste gedeelte der troepen gelaten. Ik had ongeveer 100 man onder mij, en werd door twee battaillons infanterie en eene compagnie ruiterij aangevallen.

De strijd was te ongelijk, en, zeldzaam genoeg, ik was van geene patronen voorzien. *Lopez* had geene artillerie. Ik kan het niet over mij verkrijgen, aan iemand van mijne familie te schrijven. Als de waarheid aan den dag komt, zult ge zien, dat ik mijn pligt gedaan heb. Wij waren terug getrokken, met booten in zee getrokken, en werden aldaar door het Spaansche stoomschip *Habanero* ingehaald en gevangen genomen. Zegt den generaal *Husston*, dat zijn neef op den 13 augustus, den dag des gevechts, van mij gescheiden werd, en dat ik hem sedert niet meer heb gezien. Mogelijk dat hij ontkomen is, en hij zich bij *Lopez* gevoegd heeft, die met spoed naar het gebergte marcheerde. Mijne soldaten waren dadelijk van alle zijden omsingeld. Wij zagen dat wij gruwelijk bedragen waren, en wilden naar de Vereenigde Staten terugkeeren, toen wij gevangen genomen werden. Gedurende mijn kort verblijf op het eiland is niemand tot ons overgekomen. Wij landden 40 à 50 mijlen westelijk van hier, en ik ben overtuigd, dat in dit gedeelte des eilands *Lopez* geene vrienden had. Toen ik aangetast werd, was *Lopez* slecht 3 mijlen van mij verwijderd. Had hij ons niet ten opzigte van den toestand der dingen misleid, zoo zou hij eene rugwaartsche beweging gemaakt en gestreden hebben. In plaats daarvan trok hij dadelijk in het binnenland.

Ik bid u den heer *Green* te zeggen, dat zijn broeder mijn lot deelt. *Victor Kerr* en *Stanford* zijn ook bij ons. Ik wil als man sterven; de moed is mij tot heden niet ontzonken en zal het ook wel niet doen. Verhaalt mijne familie den afloop. Mijn brief is onzamenhangende; de omstandigheid moet dit verontschuldigen. Mijne handen zijn tot de dubbelde dikte opgezwollen zoo vast zijn dezelve sedert 18 uren gebonden geweest. Schrijf aan *John* en zegt hem, dat hij aan mijne moeder schrijft. Ik vrees, dat de tijding haar hart zal breken. Mijn hart klopt haar warm tegen. Groet al mijne vrienden.

De uwe *W. L. Crittenden.*

Aan dr. *L. Hensley.*

— Mexico heeft, bij eenen mogelijken oorlog met de Vereenigde Staten hulp gevraagd aan Engeland, welke die geweigerd heeft.

— Blijkens eene proclamatie van den president der Vereenigde Staten, zijn de hangende verschillen tusschen de republiek en Portugal tot eene minnelijke schikking gebragt. Behalve het overlaten aan de beslissing van eene bevriende mogendheid, ten opzigte der schadeloosstelling voor het vernielen in 1814 van het oorlogsfregat *de Generaal Armstrong*, heeft Portugal genoegen genomen om, ter uit den wegruiming van alle overige verschilspunten, eene som van 18,500 ponden sterlings, in 10 halfjarige termijnen en rentende 6 ten honderd, aan de Vereenigde Staten uit te betalen.

— Volgens berigten uit St Juan de Nicaragua, van den 22 augustus blijkt, dat, den 4 dier maand, te Leon, door den generaal *Nunoz*, een opstand bewerkt is, en dat deze den president *Pineda* en al de overige leden van het kabinet aldaar in verzekering genomen en naar Port l'Union, Tigre eilanden, heeft doen vervoeren. Door den senaat te Grenada was intusschen de heer *Montenegro* als president en een ander kabinet verkozen, zoodat in dien staat thans twee verschillende presidenten en kabinetten bestaan. *Munoz*, in wiens magt de hoofdstad zich nog steeds bevond, vindt echter bij de bevolking van Nicaragua weinig bijval.

Niet onbelangrijk acht men het navolgende mede te deelen, omtrent de groote bierbrouwerij van *Barclays Perkens* te Londen, zoo als een der meesterknechts dier inrigting, mondeling mededeelde.

Er worden gebruikt, vijf brouwketels, die twee malen daags gevuld worden, waarin 250 zak mout gaan, en die 24,000 kan vocht bevatten. Vijf honderd zak mout wordt iedere dag gemalen, alleen om poorter te maken, gevende 36,000 galons, van vier flesschen.

In de pakhuizen leggen 126,000 zakken graan, waarvan des zomers 600 zak, en in den winter 1080 zak, zoo mede 10,000 pond hoofdzakelijk inlandsche hop, daags verbruikt worden. Tot het werk dienen 400 menschen en 160 paarden.

Het bier loopt uit de koelbakken in 172 kuipen, die ieder 76,000 galons bevatten. Terwijl er 136 stuks kuipen staan, die ieder 2600 oxhoofden bier kunnen inhouden.

De gebouwen tot deze brouwerij behoorende, beslaan zeven acren grond.

M. V. G.

SIGNALEMENT

VAN

JOHAN LODEWIJK PLATZER.

Geboren te *Noordhoorn*, in het graafschap *Bentheim*, laatst vóór zijne detentie gewoond hebbende te *Haaksbergen* in *Overijssel*, oud 49 jaren, beroep schrijnwerker, lang 1 el 7 palm 8 duim, aangezigt ovaal, kleur blozend, haar en wenkbraauwen bruin, voorhoofd hoog, oogen donkerbruin, neus breed mond klein, kin breed, baard bruin, gewone taal Duitsch. Bijzondere kenteekenen, op de eerste vinger een naad van eene snede, en gebrandmerkt.

Deze persoon tot langdurige tuchthuis-straffen verwezen, die hij onderging in het huis van reclusie en tuchtiging alhier, was intusschen wegens krankzinnigheid opgenomen in het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen te *Dordrecht*, van waar hij op den 25 augustus ll. waarschijnlijk door middel van een nagemaakte sleutel en door zich langs een touw van eene zolder op straat te laten afzakken, ontvlugt is.

Bij aanhouding worden de ambtenaren van policie verzocht, hem naar bovengenoemd krankzinnigen-gesticht te doen overbrengen, en daarvan aan den officier van Justitie te *'s Hertogenbosch* berigt te doen toekomen.

Door de Regtbank van *Amersfoort* is, op den 17 september jl., te dezer zake, bevel van gevangenneming uitgevaardigd tegen *Teunis van Eck*, zoon van *Teuntje van Eck*, geboren te *Echteld* den 3 mei 1817, middelmatig van lengte, (1620), ovaal aangezigt, spitse neus, gewone mond, weinig baard, ligt bruin haar en wenkbraauwen. Hij is vroeger wegens misdaden veroordeeld geweest, en is, in den loop van den zomer, na tienjarige detentie te *Woerden* ontslagen. Hij had zich in de maand julij te *Putten*, een patent als inlandsch kramer met manufacturen ventende, doen uitreiken, welk patent met aanslag-billet in zijn huis, op de plaats des diefstals, is gevonden.

Op den 17 september jl. is mede door de regtbank bevel van gevangenneming, ter zake van diefstal, verleend tegen *Willem Steenstra*, oud naar gissing 47 jaren, gewone lengte, bloud en bleek, gekleed met gestreepte broek, blaauwe kiel, platte pet en hooge schoenen. In het jaar 1830 is hij met de schutterij van *Sneek*, zijne woonplaats, uitgetrokken; heeft zich later, met een wafelkraam rondreizende, in het zuiden van het rijk en *België* opgehouden, en is, in zeer armoedigen toestand, in junij of julij jl., *Sneek* doorgetrokken in de rigting van *Leeuwarden*; hij is den 11 dezer, met een jongen genaamd *Jan Engberts de Vries*, thans in hechtenis, uit *Amsterdam* vertrokken, om werk te zoeken te *Meppel*, heeft te *Naarden* overnacht en is den volgenden dag te *Bunschoten*, na het plegen van den diefstal, ontsnapt.

Nog is in den nacht van 21—22 september jl. te *Woudenberg* ontvreemd eene mand met galanterie-waren, als: lepels en vorken van compositie en stalen vorken, tafel- en broodmessen, fleschjes met eau de cologne en ambré, garen, koord, naaldekokers, spiegeltjes, naai- en werkdoosjes, enz., een nieuwe blaauwe kiel, langs de kraag en boorden met zwarte zijde gestikt, zwart lakensche pet, een paar nieuwe blaauwe wollen sokken, zwitsersche rood bonten doek, katoenen hemd, gestreepte broek, enz. In de de mand bevonden zich de navolgende papieren: eene akte van inwoning te *Rotterdam* afgegeven aan *Kleem van Es*, koopman in galanterie waren, drie akten van patent van genoemden *van Es*, eene van manufacturen en twee van galanterie waren, afgegeven twee te *Ruurlo* en eene te *Norg* in *Drenthe*, en meer kleine papieren.

De Officier van Justitie bij de Arrondissements Regtbank te *'s Hertogenbosch*, verzoekt alle ambtenaren van policie, de bovenvermelde personen te doen opsporen, bij ontdekking, aan te houden en aan hem op te zenden; wordende nader de aanhouding verzocht van *Gysbert Sikking* ook genaamd *Gijsbert van de Beek*, gesignaleerd, 27 februarij 1849, van *Johannes Wennekes*, die in het begin der maand te *Wormer*, op nieuw is ontsnapt, *Jan van den Broek*, die volgens informatie, zich thans onder *Utrecht* zoude ophouden en van *Hendrika van de Meent*, allen gesignaleerd 1 junij 1851, terwijl door aanhouding is vervallen het mede tenzelfden dage rondgezonden signalement van *Hermanus Hartemink*.

LANDBOUW.

In het zuidelijke gedeelte der provincie Groningen, alsmede in de daaraan grenzende streken van de provincie Drenthe, belooft de aardappelenoogst, waarmede men thans bezig is, buitengewoon veel. De ziekte heeft zich wel hier en daar vertoond, doch evenwel geene of ten minste bijna geene schade veroorzaakt. Kwaliteit en kwantiteit is uitermate goed en best. Ook de boekweit is dit jaar een heerlijk product. En ofschoon de late vrij wat van de nachtvoorst, die in den nacht van den achtsten op den negenden september heeft plaats gehad, geleden heeft, levert ze over 't geheel genomen veel en goed zaad op.

Kende men de statistiek van den Nederlandschen landbouw, in al zijne belangrijke verscheidenheid en kleine bijzonderheden, men zou veel ontdekken, dat thans geheel plaatselijk is, en buiten een engen kring, bij voorbeeld een polder,

in hare vaart, en reeds om 6 ure liet de *Amerika* hare vlugste wedijveraars 5 a 6 Engelsche mijlen achter zich, nadat zij bij Needles de *Victoria en Albert*-yacht, aan welks boord zich de koningin en prins *Albert* bevonden, met hare vlaggen had begroet. Om 8 ure 34 minuten verkondigde een kanonschot van het vlaggeschip den overwinnaar aan, in welke men uit zijne eigendommelijke takelage en plaatsing der zeilen, in de verte de *Amerika* herkende. Hoe vele hoop en verwachting ook te leur gesteld waren, hoe diep de nationaal trots beleedigd mogt zijn, met gejuich werd de overwinnaar begroet en aan hem de prijs toegekend. Zaturdag den 23 augustus bezochten de koningin, haar gemaal en de koninklijke kinderen van Osborne het Amerikasche yacht, werden op hetzelve door kapitein *Stevens* ontvangen en bleven meer dan een half uur aan boord, om het merkwaardig schip, *den Vliegenden Vreemde*, zoo als de Engelschen hem noemen, te zien en op te nemen. Maandag den 25 augustus had de wedvaart om den prachtigen koninklijken eerebeker plaats, en zie de commodore verklaarde der commissie, dat de *Amerika* niet zou mededingen. Tien yachten ondernamen de vaart. Toen de wedijveraars onder zeil waren, maakte de *Amerika* eenige manoeuvres, en eerst 65 minuten na hunne afvaart, vloog *de Vliegende Vreemde* hen na en won allen 45 minuten af, zoodat het vast en zeker zou geweest zijn, dat hij de zege zou behaald hebben, zoo hij deel aan de vaart had genomen. De prijs werd behaald door de yachtkotter *Alarm*, van 193 tonnen. De *Amerika* is laag en smal gebouwd, naar achteren breeder dan de gewone yachten, en van het midden naar voren spits toeloopende. Stelling der masten, vorm en rusting der zegels is ook geheel vreemd. Deze *Klepper*, gelijk de Amerikanen deze door hen eerst gebouwde schepen noemen, vliegen over het water en spelen met iederen wind. Zij zijn de volledigste, wat tot heden de scheepsbouwkunst van zeilschepen geleverd heeft.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 *October*.

Terwijl het denkbeeld eener algeheele verandering van ministers opgegeven schijnt, denkt men echter dat die van oorlog, de generaal *Randon*, waarschijnlijk door een ander vervangen zal worden. Er was vroeger van generaal *Schramm* gesproken, maar thans noemt men den generaal *Delarue*, omdat deze voor een beter redenaar gehouden wordt, en dat de president, zegt men, eenen minister, met deze bijzondere begaafdheid in de vergadering noodig heeft.

— Als een blijk, dat er geen volkomen hernieuwing van het ministerie op til is, wordt aangevoerd, dat de heer *Odillon Barrot*, die thans als de hoofdspil van elke nieuwe combinatie beschouwd wordt, na voor een oogenblik te Parijs geweest te zijn, naar het departement van de Lozère vertrekt. Men denkt dat hij eerst bij het heropenen der vergadering terug zal keeren.

— Den 29 september heeft de minister van binnenlandsche zaken, *Leon Faucher*, in de vroeger zoo beruchte voorstad St. Antoine, een bezoek afgelegd bij twee vereenigingen van ambachtslieden, die in het zoogenaamde hof St. Joseph gevestigd zijn, en beide een voorschot van penningen uit de staats-kas ontvangen hebben; de eene bestaat uit stoelen-, de andere uit kastenmakers. Wel is waar moet men in aanmerking nemen, dat deze beide vereenigingen onderstand van de regering genieten, maar toch kan men niet ontkennen, dat de ontvangst, welke de minister ondervond, van den goeden geest der werklieden getuigde. In de uitdrukkingen, die men opving, straalde door, dat er aan de groote hoedanigheden van den staatsman regt gedaan werd. »Jammer is het (zeiden sommigen) dat die drommelsche vent zoo reactionair is; hij heeft een wil en bewijst het; hij werkt, dat ziet men... maar die wet van 31 mei...!" Het schijnt, dat de minister voornemens is ook nog andere vereenigingen van handwerkers te bezoeken en een Parijsche brief van den 30, zegt daarover het volgende: De heer *Leon Faucher* zal, naar men nog verzekert, zijn onderzoek in den boezem der vereenigingen van werklieden voortzetten, en naar mijn gevoelen heeft hij gelijk. Het volk der werklieden ziet toch eindelijk in, wat bij staatslieden wezentlijks, wat grondige kennis en verdienste in hen is; eerst spot het met hen, daarna bestudeert het hen; ik zal meer zeggen, het is menigmaal veel juister, veel minder ligtzinnig in zijne oordeelen dan onze voltairiaansche burger-klassen. De inwijding der centrale hallen en het aanleggen der straat Rivoli hebben, dit is mij reeds gebleken, een zeer gunstig uitwerksel in de voorsteden gehad.

GROOT-BRITTANNIEN.

LONDEN, 1 *October*.

Gisteren werden de nieuwe scheriffs van Londen en Middlesex, de heeren *T. Cotterell* en *J. Swift*, plegtig geïnstalleerd. Na van Westminster teruggekeerd te zijn, gaven zij een feestmaaltijd aan honderd en zeventig hunner vrienden.

— Als een bewijs dat de wereld-tentoonstelling alhier, bij voortduring, nog zeer druk bezocht wordt, kan strekken, dat gisteren aan niet minder dan 69,346 personen toegang tot dezelve verleend en alstoen de aanzienlijke som van 3303 ponden sterling 4 schelling bij de directie ontvangen is. Voorts is, van wege de koninklijke commissarissen over de tentoonstelling, aan al diegenen, welke bijdragen tot dezelve geleverd hebben, dezer dagen het voorregt toegekend, om het glazen paleis, ofschoon hetzelve na den 11 dezer voor het publiek gesloten is, nog den 13 en 14, vergezeld van twee hunner vrienden te mogen bezigtigen.

— Kapitein *Penny*, die in Queen Victoria kanaal den regten westwaarts naar de Poolzee meent gevonden te hebben, wil de nasporingen naar *Franklin* en zijne togtgenooten in het voorjaar van 1852, met eene stoomboot, hernieuwen. Het gouvernement ziet echter tegen het verstrekken van nieuwe fondsen voor dit tot hiertoe mislukt doel op, weshalve in een der dagbladen voorgesteld wordt de groote tentoonstelling nog eenigen tijd te verlengen, en de opbrengst daarvan tot goedmaking der kosten van deze expeditie aan te wenden.

SIGNALEMENTEN
VAN
OTTO MERREM.

Geboorteplaats *Keulen*, laatste woonplaats *Rotterdam*, van beroep zeeman, oud 24 jaren, lengte middelmatig, aangezigt langwerpig, kleur bleek, haar en wenkbraauwen zwart en lang, voorhoofd laag, oogen bruin, neus spits, mond ordinair, kin spits, bakkebaard een weinig onder de kin, bijzondere teekenen geene.

Misdaad. Diefstal, in eene slaapstede waarin hij ontvangen was.

Spreekt Hollandsch, Duitsch, Fransch en Engelsch en was gekleed met bruin lakensche jas, blaauw geruite broek, blaauw en wit gestreept vest, zwart zijden halsdoek en platte blaauw lakensche pet.

ARNOLDUS PUTTERS.

Geboorteplaats *Rotterdam*, laatste woonplaats *Rotterdam*, beroep zonder, oud ruim 40 jaren, lengte middelmatig, aangezigt bol, kleur blozend, haar en wenkbraauwen donker, voorhoofd laag, oogen donker, neus en mond gewoon, kin rond, bakkebaard donker, bijzondere teekenen slecht van gezigt.

Misdaad. Diefstal.

Spreekt Hollandsch en was gekleed met donker blaauwe pijekker, zwart lakensche broek en platte donkerkleurige lakensche pet.

De Officier bij de Arrondissements-Regtbank te *'s Hertogenbosch*, verzoekt de daartoe bevoegde ambtenaren te rechercheren en te doen rechercheren de hierboven gesignaleerde personen, tegen welke bevelen van gevangenneming zijn uitgevaardigd, hen bij vinding, aan te houden en met alle op hen gevonden voorwerpen aan hem op te zenden. Eindelijk wordt kennis gegeven dat het signalement van *Nol Verwey* en *Andries Dupont*, op 1 en 3 augustus ll, door aanhouding is vervallen, wordende de recherche der bij eerstgenoemd signalement vermelde personen voortdurend aanbevolen.

LIJST VAN GOEDEREN.

In den avond van den 30 september 1851 te Leeuwarden ontvreemd:

Ongev. 50 paar gepolijst gouden oorbellen.
„ 40 stuks „ „ halsloten met en zonder zijstukken.
„ 160 à 170 „ „ broces.
„ 40 stuks „ „ horologiekettingjes met ronde schakeltjes.
„ 5 stuks „ „ leotines met koordjes.
„ 6 stuks „ „ leotines kettingjes.
„ 200 stuks „ „ schuifjes enz. voor horologiebandjes.
„ 15 stuks „ „ cigaarpijpjes.
„ 40 stuks „ „ boekknippen.
„ 8 paar „ „ boekslot. grootste soort.
„ 4 paar „ „ boekslot. kleiner soort.
„ 4 paar „ „ boekslot. kleinste soort.
De laatstgem. eenigz. beschad.
„ 300 stuks diverse gouden vingeringen.

Een ovaal gouden halsslot met een glas en roode foelie. Al de voormelde gouden voorwerpen waren gemerkt met het meesterteeken W. Z. Eenige gouden armbanden mede gepolijst en met leden; waarschijnlijk gemerkt met het meesterteeken K. Zijnde uit de fabrijk van den heer *Kielo*.

De gestolen goudwerken bevonden zich in een bruin kistje van glad hout, met koper op de hoeken en een koperen hengsel van boven, gelijk reizigers in goud- en zilverwerk gewoonlijk met zich voeren, en zijn ontvreemd terwijl die op de publieke straat voor een oogenblik zonder opzigt waren gelaten.

De Officier bij de Arrondissements-Regtbank te *'s Hertogenbosch* verzoekt alle ambtenaren van policie om de hierboven vermelde goederen te rechercheren en te doen rechercheren, en, in geval van ontdekking, dezelve met de bezitters, zoo daartoe genoegzame termen zijn, aan te houden, en aan hem Officier op te zenden.

LANDBOUW.

Vught. De heer *Berail*, die, te regt, beweert dat, zoo men de handen inéén sloeg, de landbouw in Noordbrabant, tot zekere hoogte zou kunnen opgevoerd worden, heeft van 4 stuks mangelwortels gewag gemaakt, die, in grootte en zwaarte, alle de andere tentoongestelde en bekroonde te Breda, overtroffen, en op zijn bedrijf waren voortgebragt.

Zoo men kroten, van ongeboorde groote en zwaarte wenscht te zien, dan kunnen de liefhebbers van buitengewone gewassen zich, bij hunne wandeling door Vught, aanmelden bij den heer majoor *Frankamp*, en andere ingezetenen, die dat product op hunne akkers hebben staan. Men zal verbaasd staan over den wasdom dier veldvruchten. Dit jaar schijnt dan ook bijzonder gunstig te zijn geweest voor hunne bouw.

Dan stappen wij van kroten en mangelwortels af, om ons te bepalen bij boekweit, rogge, aardappelen, enz. Zie, stedelingen! zoo gij eens de vergenoegdheid der landbouwers en arbeiders, als wij, dorpelingen, kondet nagaan over hunne oogst, dan zoudt gij u met hen verheugen over de weldaden der voorzienigheid; dan zoudt gij u dat broodsgebrek voor den geest brengen, hetwelk tusschen 1846 en 1847 heeft geheerscht, en thans met een dankbaar hart, den schenker van zooveel goeds in dit jaar, den lof toebrengen voor zijnen rijken zegen.

Voorzeker mag het eene vergoeding zijn voor de waterrampen, die Noordbrabant geteisterd hebben, maar ook hier mag het gelden. Helpt u, en God zal u helpen. Sla handen aan het werk, om te voltooijen, wat begonnen is, en dan mogen wij verwachten dat, met het oog op de gunstige stemming van Zijne Exc. den minister van binnenlandsche zaken, eenmaal het uitwateringskanaal zal tot stand komen. IJ.